

FINANSŲ STRATEGIJOS IR VALDYMO MODULIS

TURINYS

1. APIE FINANSŲ STRATEGIJOS IR VALDYMO MODULĮ	2
2. 2019 M. RUDENS SEMESTRO PASKAITŲ IR ATSISKAITYMŲ TVARKARAŠTIS.....	4
3. MODULIO LITERATŪRA	7
4. MODULIO DĖSTYTOJAI.....	8
5. ATSISKAITYMŲ TVARKA.....	11

FINANSŲ STRATEGIJOS IR VALDYMO MODULIS**APIE FINANSŲ STRATEGIJOS IR VALDYMO MODULĮ**

Sėkmingas verslo vystymas ir tvarumas neįmanomi be efektyvaus įmonės finansų valdymo, todėl teisingo įmonės finansų strategijos vektoriaus pasirinkimas yra viena svarbiausių verslo vadovų užduočių. Modulo pagrindas apima esminius finansų valdymo aspektus – verslo finansavimo alternatyvų vertinimą bei lėšų investavimo strategijų pasirinkimą. Šių esminių gairių kontekste modulis plėtoja verslo vertinimo, finansinės rizikos, pinigų srautų planavimo, vertės paskirstymo, mokesčių optimizavimo, finansinių technologijų bei verslo plėtros vykdant susiliejimus ir įsigijimus temas. Dėstomi dalykai nagrinėja ne tik šiandienos, bet ir rytojaus verslo finansinių iššūkių sprendimus pasitelkiant mokslo suformuotas teorines ir metodologines žinias bei naujausias finansų rinkų galimybes.

Modulyje yra mokomasi sprendžiant realias verslo problemas, vertinant esamus naujausius finansų instrumentus, apjungiant finansų teoriją ir nuolat besikeičiančią praktinę verslo aplinką.

Rengdami grupinį tiriamąjį darbą, studijų dalyviai turi galimybę išspręsti jiems rūpimą praktinę įmonės ar individualaus investuotojo problemą, pavyzdžiui, išrinkti optimalią investavimo alternatyvą; nustatyti veiksnius, darančius įtaką įmonės akcijų vertei; suformuoti optimalias finansinės rizikos mažinimo priemones.

MODULIO TIKSLAS

Modulio tikslas – suformuoti profesionalų požiūrį į finansų strategijos vystymą versle, sustiprinant sinergiją tarp atskirų įmonės segmentų per rizikos ir naudos santykio prizmę. Modulis siekia padėti verslo savininkams bei vadovams identifikuoti maksimalią naudą verslui užtikrinančius finansinius sprendimus. Šis modulis skirtas tiems, kas siekia modernizuoti požiūrį į įmonės finansų valdymą bei strategijos plėtojimą atsispiriant nuo tradicinio požiūrio, pasižyminčiu kaštų mažinimo principu ir ėjimu link vertės didinimo finansų strategijos, užtikrinančios ilgalaikį verslo tvarumą. Modulio turinys aktualus ne tik finansų vadovams: pasirinkta įmonės finansų strategijos filosofija turi būti aiškiai suvokiama visose įmonės grandyse, tokiu būdu didinant atskirų įmonės segmentų sinergiją vertės kūrimo procese.

REZULTATAI

Išklause modulį, gebėsite spręsti esminius finansinius klausimus: kaip tinkamai pritraukti lėšas bei efektyviai investuoti sukauptą pelną? Kaip įvertinti finansinių sprendimų alternatyvas ir optimaliai išnaudoti tradicinius bei naujausius finansų instrumentus, atsižvelgiant į pasirinktą verslo modelį? Kaip įvertinti galimas rizikas, siekiant plėsti verslą tarptautinėse rinkose? Kaip optimizuoti verslo mokamus mokesčius? Kokias galimybes verslui šiandien suteikia finansų technologijos ir inovacijos? Kodėl dauguma verslo susijungimų ir įsigijimų neatneša numatytos sinerginės naudos? Kaip atpažinti neracionalius finansinius sprendimus ir sumažinti jų neigiamą įtaką verslui?

Modulis suteikia ne tik būtinas teorines finansų valdymo žinias, bet ir supažindina studentus su realiais finansiniais verslo iššūkiais per praktinių užduočių sprendimą bei diskusijas su finansų strategijos ir valdymo teoretikais bei praktikais.

FINANSŲ STRATEGIJOS IR VALDYMO MODULIS

2020 m. rudens semestro kalendorius

SPALIS 2020						
P	A	T	K	P	Š	S
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

LAPKRITIS 2020						
P	A	T	K	P	Š	S
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

GRUODIS 2020						
P	A	T	K	P	Š	S
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

SAUSIS 2021						
P	A	T	K	P	Š	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

VASARIS 2021						
P	A	T	K	P	Š	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

Spalio 09 d. nuo 17 val. – mokslo metų atidarymo šventė „Back to school“.

Kalendoriaus žymėjimų reikšmės

Modulio užsiėmimai

Įvadinis finansų seminaras (vakaras; pasirenkama veikla studentams, kurie prieš *bet kurio modulio studijas* nori susipažinti su finansų pagrindais)

Įvadas į studijas studijuojantiems ISM pirmąjį semestrą (vakare; pasirenkama veikla)

Socialinių tyrimų metodų seminaras (vyksta tik tam tikruose moduluose)

Modulio baigiamieji atsiskaitymai: egzaminas ir tiriamųjų darbų pristatymai

Modulio baigimo pažymėjimų įteikimas

Įprasta užsiėmimų darbotvarkė
(8 akademinės valandos)

09:00 – 10:30	1-asis užsiėmimas
10:30 – 10:45	<i>Pertrauka</i>
10:45 – 12:15	2-asis užsiėmimas
12:15 – 13:30	<i>Pietų pertrauka</i>
13:30 – 15:00	3-asis užsiėmimas
15:00 – 15:15	<i>Pertrauka</i>
15:15 – 16:45	4-asis užsiėmimas

FINANSŲ STRATEGIJOS IR VALDYMO MODULIS

2020 M. RUDENS SEMESTRO PASKAITŲ IR ATSISKAITYMŲ
TVARKARAŠTIS

Eil. nr.	DATA	TEMA	Dėstytojas
1	Spalio 9 d. (penktadienis)	<p>Modulio įvadas Tiksiai, uždaviniai, apžvalga Studijų reikalavimai Tiriamą darbo struktūra ir reikalavimai Finansų valdymo esmė ir principai</p> <p>Bendrovių valdysena</p>	Dr. Tamara Maurice Dr. Dalius Misiūnas
2	Spalio 10 d. (šeštadienis)	<p>Įmonių rūšys. Akcijų birža</p> <p>Finansinių ataskaitų analizė Įmonės finansinių ataskaitų apžvalga, vertikaloji ir horizontalioji balanso analizė, PSA parengimas Finansinių ataskaitų analizė - likvidumo, skolų, apyvartumo, pelningumo, kapitalo rinkos, kreditorių rodikliai</p>	Doc. Dr. Algimantas Laurinavičius
3	Spalio 16 d. (penktadienis) išvyka	<p>Investicinių projektų vertinimo metodai Atsipirkimo laikas Grynoji dabartinė vertė –GDV Vidinis investicijų pelningumas - VIP Pelningumo indeksas Ekonominė pridėtinė vertė – EPV</p>	Doc. Dr. Asta Klimavičienė
4	Spalio 17 d. (šeštadienis) išvyka	<p>Investicinio projekto pinigų srautai Projekto rizika ir pelningumas Verslo atvejo analizė</p>	Doc. Dr. Asta Klimavičienė
5	Spalio 23 d. (penktadienis)	<p>Įmonės vertės nustatymas Vertės sąvoka. Diskontuotų pinigų srautų (DPS) metodas ir jo taikymas įmonės vertinimui. Konkrečios įmonės vertės nustatymo atvejo analizė investicinio sprendimo priėmimui. Palyginamųjų daugiklių metodas įmonių vertinimui. Verslo atvejo analizė</p>	Prof. Dr. Valdonė Darškuvienė
6	Spalio 24 d. (šeštadienis)	<p>Kapitalo struktūra Kodėl kapitalo struktūra svarbi? Kapitalo struktūros rodikliai ir jų analizė Kaip pasirinkti kapitalo struktūrą?</p>	Prof. Dr. Valdonė Darškuvienė
7	Lapkričio 6 d. (penktadienis)	<p>Apyvartinio kapitalo valdymas Atsargų valdymas Pirkėjų skolų valdymas Skolų tiekėjams valdymas</p>	Doc. Dr. Antanas Laurinavičius

FINANSŲ STRATEGIJOS IR VALDYMO MODULIS

		Trumpalaikis finansavimas Prekybos kreditas Prekybos kredito rizikos valdymas Faktoringas Verslo atvejo analizė	
8	Lapkričio 7 d. (šeštadienis)	Ilgalaikis finansavimas Ilgalaikio finansavimo šaltiniai Kaip pasirinkti, ar ilgalaikio finansavimo būdas atitinka jūsų poreikius? Atvejo analizė Grynojo pelno paskirstymas Dividendai Nepaskirstytas pelnas Pelno paskirstymo politika Įstatinio kapitalo didinimas ir mažinimas Savų akcijų įsigijimas	Doc. Dr. Antanas Laurinavičius
9	Iki lapkričio 9 d. (pirmadienis)	<i>Iki šios datos pasirenkama ir modulio vadovui elektroniniu paštu pranešama preliminari tiriamojo darbo tema</i>	
10	Iki lapkričio 11 d. (trečiadienis)	<i>Patvirtinamos tiriamųjų darbų temos ir paskiriami vadovai (informuojama elektroniniu paštu)</i>	
11	Lapkričio 20 d. (penktadienis)	Įmonės finansinės rizikos valdymo sprendimai Tarptautinių įmonių finansų valdymo ypatumai Pinigų srautų užsienio valiuta įvertinimas Užsienio investicijų planavimas Valiutos keitimo rizika	Dr. Žygimantas Mauricas
12	Lapkričio 21 d. (šeštadienis)	Investicijos į vertybinius popierius ir jų vertinimas Obligacijos Akcijos Vertybinių popierių rinkos Vertybinių popierių biržos Finansinės rizikos valdymas Palūkanų tarifo pokyčių rizika Rizikos vertybiniai popieriai Vertybinių popierių rinkų rizika ir pelningumas	Dr. Žygimantas Mauricas
13	Iki lapkričio 23 d.	<i>Rekomenduojama I konsultacija su tiriamojo darbo vadovu – temos tikslinimas, darbo eigos derinimas ir užduotis</i>	
14	Gruodžio 4 d. (penktadienis)	Finansų rinkų teikiamos galimybės verslui Išvyka į Nasdaq Finansų rinkų inovacijos (FinTech) ir jų kuriama vertė įmonei Lietuvos fintech strategija pasauliniame kontekste	Dr. Žygimantas Mauricas Dr. Marius Jurgilas

FINANSŲ STRATEGIJOS IR VALDYMO MODULIS

15	Gruodžio 5 d. (šeštadienis)	Finansų sektoriaus rinkos dalyviai, tipai, finansų technologijos Atvejo analizė	Dr. Marius Jurgilas
16	Gruodžio 11 d. (penktadienis)	Mokesčių optimizavimo sprendimai Mokestinės aplinkos analizė Mokesčių optimizavimo galimybės Ofšorinės įmonės Atvejo analizė	Dokt. Egidijus Kundelis
17	Gruodžio 12 d. (šeštadienis)	Verslo susijungimai ir įsigijimai M&A priežastys, mastai, pasaulinės tendencijos Biržose kotiruojamų bendrovių M&A specifika Priešiški perėmimai ir gynybos priemonės M&A tendencijos Baltijos šalyse Konkurencijos teisės M&A aspektai M&A rinkos žaidėjai Praktinių M&A atvejų nagrinėjimas	Darius Klimašauskas
18	Iki gruodžio 14 d. (pirmadienis)	<i>I tarpinis tiriamųjų darbų atsiskaitymas.</i> <i>Darbo tikslas, uždaviniai, problemos apibrėžimas, apžvelgtos literatūros sąrašas, turinio planas.</i> <i>Tarpinė ataskaita siunčiama darbo vadovui elektroniniu paštu.</i>	
19	Iki gruodžio 21 d. (pirmadienis)	<i>Rekomenduojama II konsultacija su tiriamojo darbo vadovu</i>	
20	Iki sausio 4 d. (pirmadienis)	<i>Rekomenduojama III konsultacija su tiriamojo darbo vadovu.</i> <i>II tarpinis tiriamųjų darbų atsiskaitymas.</i>	
21	Sausio 8 d. (penktadienis)	Tiriamųjų darbų preliminarių rezultatų pristatymas modulio grupei	Dr. Tamara Maurice
22	Sausio 9 d. (šeštadienis)	Finansinių sprendimų priėmimas elgsenos finansų (<i>Behavioral Finance</i>) ir psichologijos kontekste Modulio apibendrinimas	Dr. Tamara Maurice
23	Iki sausio 25 d. (pirmadienis)	<i>Rekomenduojama IV konsultacija su tiriamojo darbo vadovu</i>	
24	Sausio 30 d. (šeštadienis)	Egzaminas raštu (4 val.)	
25	Vasario 5 d. (penktadienis)	Galutinis tiriamųjų darbų ataskaitų pristatymo terminas	
26	TBA	Modulių baigimo pažymėjimų įteikimas	

FINANSŲ STRATEGIJOS IR VALDYMO MODULIS

MODULIO LITERATŪRA

Pagrindinė:

1. Vernimmen P. et al P. (2017). Corporate Finance: Theory and Practice. John Wiley & Sons Ltd.

Papildoma:

2. Klimavičienė A. Finansų valdymas. (2010). ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas.
3. Ross S., Westerfield R., Jaffe J. (2016). Corporate finance. McGraw – Hill.
4. Mishkin F.S., Eakins S.G. (2009). Financial markets and institutions. Addison Wesley.
5. Haugen R. (2001). Modern investment theory. Prentice Hall.
6. Eun Ch., Resnick B. (2014). International Financial Management. McGraw – Hill.
7. Hillier D., Ross S., Westerfield R., Jaffe J., Jordan B. (2016). Corporate Finance: Third European Edition. McGraw-Hill Higher Education.
8. Gitman, L.J & Zutter, C.J. (2015). Principles of managerial finance (Global Edition, 14th ed.). Pearson Education Limited.
9. Hawawini, G., Viallet, C. (2015). Finance for executives: managing for value creation, 5th Edition. Cengage Learning.
10. Haigh, J. (2012). The Financial Times guide to finance for non-financial managers. Harlow : Pearson Education Limited.
11. www.bloomberg.com
12. Financial Times
13. Verslo žinios

Kiti skaitiniai:

Modulio skaitiniai yra papildoma elektronine forma pateikiama medžiaga skirta tiriamųjų darbų rašymui. Taip pat, jie gali būti naudojami kaip pasiruošimo paskaitoms medžiaga.

FINANSŲ STRATEGIJOS IR VALDYMO MODULIS

MODULIO DĖSTYTOJAI

Dr. Tamara Maurice**Kontaktai:** tammar@ism.lt

- Socialinių mokslų daktarė (disertacijos tema – „Investicinio fondo rizikos mažinimas ir veiklos rezultatų gerinimas sumaišties rinkoje laikotarpiams, dinamiškai valdant investicijų portfelį“)
- 2016 metais pelnė Lietuvos banko įsteigtos Vlado Jurgučio stipendiją už aktyvią mokslinę veiklą ir išskirtinius studijų rezultatus.
- Turi ilgametę investavimo finansų rinkose patirtį, mokslinių straipsnių investicinio portfelio valdymo, finansinės rizikos mažinimo, elgsenos ekonomikos temomis autorė
- Dirba Royal Dutch Shell atstovybės Lietuvoje vadove

Prof. dr. Valdonė Darškuviene**Kontaktai:** valdone.darskuviene@ism.lt

- ISM Vadybos ir ekonomikos universiteto mokslo prorektorė
- Lietuvos mokslo tarybos ekspertė, Horizon 2020 bei Gender patarėjų grupių narė, AFECA prezidentė
- Tarptautinių mokslinių-tiriamųjų projektų finansų ir bendrovių valdymo srityje ekspertė

Dr. Marius Jurgilas**Kontaktai:** MJurgilas@lb.lt

- Ekonomikos mokslų daktaras (Konektikuto universitetas, JAV)
- Lietuvos banko valdybos narys
- 2017 metais pelnė Globalios Lietuvos apdovanojimą už tarptautinę patirtį nacionaliniams pokyčiams
- Atstovauja Lietuvos Respublikos centriniam bankui įvairiuose tarptautiniuose ekonomikos forumuose, dalyvauja mokslinėse konferencijose

FINANSŲ STRATEGIJOS IR VALDYMO MODULIS

Darius Klimašauskas**Kontaktai:**

- Įmonių finansų (Corporate Finance) skyriaus KPMG Vilniaus ofise vadovas
- Turi daugiau nei 10 m. patirtį dirbant su didžiausiais įmonių susijungimo ir įsigijimo (M&A), finansinio modeliavimo ir vertinimo projektais Baltijos šalyse
- Turi generalinę finansų maklerio licenciją, yra Finansų analitikų asociacijos (FAA) Lietuvoje valdybos narys

Doc. dr. Asta Klimavičienė**Kontaktai: Asta.Klimaviciene@ism.lt**

- Finansų mokslų daktarė (Mančesterio universitetas, Jungtinė Karalystė)
- Europos komisijos Marie Curie stipendijos doktorantūros studijoms laureatė
- Tarptautinių ir nacionalinių mokslinių-tiriamųjų projektų finansų valdymo srityje narė
- Vidinių ir atvirųjų mokymų „Finansai ne finansų vadovams“ dėstytoja, vadovėlio „Finansų valdymas“ autorė

Egidijus Kundelis**Kontaktai: Egidijus.Kundelis@pwc.com**

- ISM Vadybos ir Ekonomikos Universiteto doktorantas (doktorantūros studijų tyrimo sritis – mokesčių vengimas: mokesčių bazės sumažinimo ir pelno perkėlimo ir kovos su jomis priemonių įtakos vertinimas mažoms atviroms ekonomikoms)
- Pelno mokesčio praktikos grupės vadovas PwC Lietuvoje
- BMI ir VDU verslo ir vadybos magistras (2016), ACCA (angl. Association of Chartered Certified Accountants) narys

FINANSŲ STRATEGIJOS IR VALDYMO MODULIS

Dr. Algimantas Laurinavičius**Kontaktai: algislaur@gmail.com ir algimantas@hanner.lt**

- Socialinių mokslų daktaras (disertacijos tema – „Turtu pagrįstos gerovės įgyvendinimo modelis Lietuvoje“)
- AB „Hanner“ generalinis direktorius, valdybos narys
- „Metų vadovas 2015“ konkurso finalininkas
- „Lietuvos strateginio išlikimo gairės“ monografijos (2018) bendraautorius

Dr. Antanas Laurinavičius**Kontaktai: antanaslaur@gmail.com ir antanas@ikfa.lt**

- Socialinių mokslų daktaras (disertacijos tema – „Valstybinio rizikos kapitalo poveikis ekonomikos plėtrai“)
- UAB „IKFA“ finansų direktorius
- Gustave Eiffel verslo mokyklos MBA programos dėstytojas
- „Lietuvos strateginio išlikimo gairės“ monografijos (2018) bendraautorius

Dr. Žygimantas Mauricas**Kontaktai: Zygimantas.Mauricas@ism.lt**

- Socialinių mokslų daktaras (disertacijos tema – „Aktyvaus investicijų portfelio valdymo strategija taikant režimų kaitos numanomojo kintamumo modelį“)
- AB Luminor banko vyriausiasis ekonomistas
- Nacionalinių ir tarptautinių konferencijų pranešėjas, pelnęs „Geriausio metų pranešėjo“ titulą (2018)
- Mokslinių straipsnių finansų rizikos valdymo tema autorius

Dr. Dalius Misiūnas**Kontaktai: Dalius.Misiunas@ism.lt**

- ISM Vadybos ir Ekonomikos universiteto rektorius
- Elektros ir elektronikos inžinerijos mokslų daktaras (Lundo Universitetas, Švedija)
- Dr. Dalius Misiūnas yra sukaupęs ilgametę vadovavimo praktiką, aktyviai dalyvauja švietimo veikloje

FINANSŲ STRATEGIJOS IR VALDYMO MODULIS

ATSISKAITYMŲ TVARKA

Finansų strategijos ir valdymo modulio apimtis vertinama 30 kreditų, iš kurių 10 skiriama tiriamojo darbo rengimui, 20 – modulio temų studijoms.

Galutinį modulio studentų vertinimą sudaro egzamino bei tiriamojo darbo įvertinimai.

EGZAMINAS

Finansų strategijos ir valdymo modulio egzaminas vyksta raštu. Egzamino užduotys apima visas kurso temas. Reikalaujama pademonstruoti gebėjimus analizuoti finansinio sprendimo reikalaujančias situacijas, pritaikyti finansinio vertinimo metodus konkrečių problemų sprendimui, pateikti vertinimus, rekomendacijas, interpretuoti gautus vertinimo rezultatus. Egzamino metu yra leidžiama naudotis pagalbine medžiaga. Egzaminas vertinamas 10 balų sistema.

TIRIAMASIS DARBAS

Finansų strategijos ir valdymo modulio tiriamasis darbas – tai individualus arba grupinis (iki 3 partnerių) tyrimas nukreiptas į konkrečios praktinės problemos sprendimą.

Už tiriamąjį darbą atsiskaitoma pristatant preliminarinius darbo rezultatus **viešai** bei pateikiant galutinę **rašytinę** tiriamojo darbo ataskaitą, kuri atitinka reikalaujamą struktūrą, turinio kokybės reikalavimus, formaliuosius ISM reikalavimus tiriamiesiems rašto darbams. Darbas vertinamas 10 balų sistemoje. Galutinį tiriamojo darbo įvertinimą sudaro:

- Preliminarių darbo rezultatų pristatymas viešai (20 proc.);
- Tiriamojo darbo vadovo vertinimas (10 proc.);
- Rašytinės tiriamojo darbo ataskaitos vertinimas (70 proc.).

Tiriamasis darbas vertinamas kaip visuma, tačiau grupės nariai turi galimybę deklaruoti kiekvieno partnerio indėlį į darbo rezultatą bei tarpinius atsiskaitymus. Jei grupės narių deklaruojamas indėlis yra skirtingas, jų vertinimai diferencijuojami. Tiriamieji darbai nevertinami tuo atveju, jei yra nustatomas vienas ar keli nusižengimai, pavyzdžiui:

- Darbas pristatytas po modulio tvarkaraštyje numatyto pristatymo termino;
- Trūksta bent vienos iš pagrindinių darbo dalių;
- Darbo apimtis skiriasi nuo tiriamojo darbo reikalavimuose nurodytos apimties +/- 20 proc.

Tiriamojo darbo eigą seka ir konsultuoja paskirtas tiriamojo darbo vadovas. Kiekvienai grupei numatomos keturios vadovo konsultacijos. Į konsultacijas atvykstama tik atlikus vadovo iš anksto nurodytas užduotis.

Už tiriamąjį darbą atsiskaitoma, remiantis žemiau pateikiama tvarka.

Tiriamojo darbo eiga

1. Tiriamojo darbo temų kryptys aptariamos **spalio 9 d.** pirmąją paskaitų dieną.
2. **Iki lapkričio 9 d.** studentai renkasi preliminarinę tiriamojo darbo temą, galimus partnerius, apie pasirinkimą informuoja programos vadovą elektroniniu paštu.
3. **Iki lapkričio 11 d.** patvirtinamos tiriamųjų darbų grupės, temos ir priskiriami jų vadovai. Studentai informuojami elektroniniu paštu bei paskaitos metu.
4. **Iki lapkričio 23 d.** grupė inicijuoja ir atvyksta į pirmąją vadovo konsultaciją.
5. **Iki gruodžio 14 d.** kiekviena tiriamojo darbo grupė elektroniniu paštu pateikia **darbo vadovui I tarpinę** rašomo darbo ataskaitą pagal iš anksto pateiktus reikalavimus. I tarpinėje ataskaitoje turi atsispindėti tiksliai darbo tema, problemos apibūdinimas, darbo tikslas, uždaviniai, detalus turinys, numatomos naudoti literatūros sąrašas, darbe numatomi naudotini tyrimo metodai ir duomenų šaltiniai.

FINANSŲ STRATEGIJOS IR VALDYMO MODULIS

6. **Iki gruodžio 21 d.** grupė inicijuoja ir atvyksta į antrąją vadovo konsultaciją.
7. **Iki sausio 4 d.** grupė inicijuoja ir atvyksta į trečiąją vadovo konsultaciją.
8. **Sausio 15 d.** grupė pristato preliminarius rezultatus visai modulio grupei.
9. **Iki sausio 25 d.** grupė inicijuoja ir atvyksta į ketvirtąją vadovo konsultaciją.
10. **Iki vasario 5 d.** vieną galutinę tiriamojo darbo ataskaitos kopiją grupė pristato į ISM Vadovų magistrantūros studijų skyrių, prieš tai galutinai suderinus darbo atitikimą reikalavimams su darbo vadovu. Elektroninės darbo versijos kopijos atsiunčiamos darbo vadovui, modulio vadovei ir įkeliamos į E-learning'o sistemą. Kartu su tiriamojo darbo ataskaita į studijų skyrių atnešamos užpildytos ir pasirašytos darbo autorių (magistrantų grupių dalyvių) deklaracijos dėl darbo autorystės (Studento deklaracija dėl vadovų magistrantūros studijose pateikiamų tiriamųjų darbų) bei Tiriamojo darbo grupės narių tarpusavio vertinimo formos.

Darbo tema, problema, tikslas ir uždaviniai

Darbo tema turėtų atspindėti praktinę finansinio vertinimo bei sprendimų reikalaujančią problemą konkrečios įmonės ar įmonių grupės atveju, pavyzdžiui: *“Finansavimo šaltinių alternatyvų vertinimas įmonių įsigijimo atveju. Z atvejo analizė”*.

Labai svarbu pasirinkti pakankamai konkrečią temą. Pirmiausia yra pasirenkama temos kryptis, o vėliau, po literatūros analizės bei galimo tyrimo objekto pasirinkimo, tema formuluojama konkrečiau. Dėl riboto laiko skirto tyrimo darbams (literatūrai analizuoti, duomenims rinkti ir apdoroti) ir ribotos teksto apimties reikėtų išskirti vieną ar tik keletą esminių veiksnių, kurių įtaka problemos sprendimui bus nagrinėjama ypač nuodugnai. Kiti veiksniai turėtų būti vertinami kaip konteksto veiksniai. Esminiai veiksniai turėtų atsispindėti temos pavadinime.

Darbo problema – tai konkretus klausimas, į kurį siekiama rasti atsakymą atliekant tiriamąjį darbą. Svarbu, kad problema būtų aktuali ir reikalautų finansinės analizės ir finansinių sprendimų, pasirenkant iš keleto galimų alternatyvų, pavyzdžiui:

- kokį turtą verta pirkti ir kiek investuoti?
- kokią finansavimo šaltinių struktūrą ir dividendų politiką įmonei pasirinkti?
- kokią įtaką vertei jungiantis įmonėms turi valdymo sinergija?

Darbo pabaigoje turi būti pateiktos konkrečios rekomendacijos, kaip reikėtų spręsti problemą bei išvados, atskleidžiančios svarbiausius tyrimo rezultatus bei jų reikšmę ne tik nagrinėjamai įmonei, bet ir kitoms įmonėms ar investuotojams.

Darbo tikslas ir uždaviniai

Svarbu, kad tiriamojo darbo tikslas būtų aiškus, suformuluotas vienu sakiniu. Neturėtų būti šalutinių tikslų. Detaliau darbo tikslą paaiškina darbo uždaviniai. Rašant tiriamąjį darbą, svarbu vadovautis deklaruotu tikslu ir uždaviniais, t.y. išlaikyti darbo tikslumą nuo pradžios iki pabaigos. Darbo tikslas, kuris deklaruojamas darbo pradžioje, pasiekiamas tyrimu.

Tyrimo metodų ir objekto pasirinkimas

Tyrimo metodas priklauso nuo pasirinkto darbo tikslo ir uždavinių.

Tiriant vienos įmonės atvejį ar palyginant keletą atvejų, dažniausiai darbo tikslas yra išnagrinėti konkrečią įmonės verslo problemą ir jos pavyzdžiu pateikti apibendrinimus tinkančius ir kitoms panašioms įmonėms. Įmonės atstovavimą tam tikrai grupei reikia apibrėžti pagal teoriniu pagrindu suformuluotus svarbius požymius, atsižvelgiant į šalies, verslo šakos ypatumus. Tokio pobūdžio darbams rekomenduojama atvejo analizės metodika. Tyrimo metodai gali būti ir kiekybiniai, ir kokybiniai.

Duomenų rinkimo metodai dažniausiai pasitelkiami tokie: stebėjimas, įmonės apskaitos duomenų analizė, antrinių duomenų šaltinių analizė (pvz., Lietuvos statistikos departamento, Lietuvos banko skelbiami ekonominiai duomenys), matematinis modeliavimas, įmonės finansinių rodiklių analizė, scenarijų analizė.

FINANSŲ STRATEGIJOS IR VALDYMO MODULIS**Tiriamąo darbo ataskaitos struktūra**

Rašant tiriamąjį darbą reikalaujama laikytis tokios struktūros:

Titulinis lapas. Nurodoma tiriamąo darbo tema, grupės narių pavardės bei tiriamąo darbo vadovas.

Įvadas (1-2 psl.). Darbo įvade aptariamas temos aktualumas, problema, tikslas, uždaviniai, objektas ir tyrimo metodai. Darbas turi atskleisti tyrimo aktualumą įmonės lygmenyje ir / ar tiek platesniame (sektorius / šalies ekonomikos) kontekste.

Darbo turinys (25-35 psl.). Darbo turinį sudaro dvi dalys:

- **Problemos apibrėžimas / teorinis pagrindimas (5-10 psl.).** Šioje darbo dalyje yra apibūdinama konkreti, finansinio vertinimo ar finansinių sprendimų reikalaujanti verslo situacija ir / ar pristatomos strategines įmonės alternatyvos, reikalaujančios finansinio sprendimo ar vertinimo. Problema turi būti apibrėžta naudojant teorijoje naudojamas sąvokas. Aprašant problemą, jos aktualumą, ją detalizuojant svarbu remtis literatūros šaltiniais. Nereikia išskirti literatūros analizės kaip atskiros darbo dalies, tačiau cituoti šaltinius reikia tiek, kiek tai padeda apibrėžti praktinę problemą. Šios dalies pabaigoje turėtų būti trumpai ir konkrečiai suformuluota tiriamąo darbo problema bei numatytas tolesnio tyrimo tikslas, kuris yra plėtojamas kitoje tiriamąo darbo dalyje.
- **Problemos tyrimas (20-25 psl.).** Problemos tyrimo dalį sudaro 3 skyriai:
 - *Tyrimo tikslas ir uždaviniai (iki 1 psl.)* Šiame skyriuje aiškiai įvardinama, kokie veiksniai bus išanalizuoti, kokios prognozės bus atliktos ir pan. tam, kad būtų gautas tyrimo rezultatas, kuris atsakytų į problemos klausimą ir pagrįstų rekomendacijas.
 - *Tyrimo metodika (2-5 psl.)* Šiame skyriuje nuosekliai aprašoma, kaip konkrečioje situacijoje sprendžiant darbo pradžioje apibrėžtą problemą yra taikomi teorijoje žinomi finansiniai vertinimo metodai.
 - *Tyrimo rezultatų aprašymas (15 – 20 psl.)* Šiame skyriuje pateikiami atliktos analizės ir vertinimo rezultatai. Rezultatai turėtų būti pristatyti apibendrintai. Tekste kartu su skaičiavimų lentelėmis svarbiau pateikti diskusinius klausimus, vertinimus, interpretacijas. Lentelėse ir grafikuose pateikta informacija privalo būti iliustratyvi ir apibendrinta, padedanti suprasti tekstą. Detalus skaičiavimai pateikiami darbo prieduose.

Išvados ir rekomendacijos (2-3 psl.). Šioje dalyje apibendrinami rezultatai ir pateikiami pasiūlymai kaip spręsti problemą. Visos išvados privalo būti originalios, argumentuotos darbo autorių atlikta analize ir tyrimų rezultatais. Autorių pasiūlymai taip pat turi logiškai išplaukti iš viso darbo rezultatų.

Literatūros sąrašas. Laikantis APA reikalavimų pateikiami visų tekste naudotų tiesioginių citatų bei perfrazavimų šaltiniai.

Priedai. Į priedus keliami visos lentelės bei kita medžiaga, kuri padeda atskleisti ir / ar pagrįsti darbo turinį, tačiau yra didesnė, nei puslapio dydžio bei nėra būtina talpinti pagrindiniame tekste. Priedų skaičius nėra ribojamas; priedai nėra įtraukiami į darbo apimtį.